

CUPRINS

Abrevieri	11
Titlul I. CONSIDERAȚII GENERALE ASUPRA DREPTULUI MĂRII	17
Capitolul I. Caracterul tradițional al dreptului mării	17
1. Noțiuni introductive	19
2. Scurt istoric	20
3. Antiteza drept public - drept privat.....	22
4. Norme juridice de drept internațional – izvor de drept al dreptului mării	23
5. Norme juridice de drept internațional maritim public	24
6. Influența activităților maritime asupra progresului omenirii	25
6.1. Descoperirilor geografice.....	26
6.2. Influența activităților maritime asupra civilizației.....	27
Capitolul II. Abordări în definirea dreptului mării	29
1. Izvoarele dreptului mării.....	29
2. Declarație Truman	30
3. Terminologii acceptate pentru denumirea disciplinei – dreptul mării	31
4. Opinii în definirea dreptului mării.....	32
5. Definiția dreptului mării	34
6. Sediul materiei	34
Titlul II. INTRODUCERE ÎN PROBLEMATICA DREPTULUI MĂRII	37
Capitolul I. Zone limitrofe mărilor și oceanelor	37
1. Regimul juridic al apelor maritime interioare	37
1.1. Ape naționale navigabile.....	38
1.2. Ape portuare	38
1.3. Apa salmastră.....	40
1.4. Ape teritoriale.....	40
2. Gurile fluviilor	40
3. Golfurile.....	41
4. Recife.....	42
5. Porturile.....	42
5.1. Șenalul de acces în port	42
5.2. Gura de acces în porturi	43
5.3. Bazinul șantierelor	43
6. Radele (avanportul)	43
7. Fundurile marine care pot rămâne descoperite.....	49
Capitolul II. Codificarea dreptului mării.....	45
1. Codificarea oficială și codificarea neoficială	45
2. Conferința de codificare de la Haga (1930).....	45

3. Codificarea dreptului mării sub auspiciile Societății Națiunilor (1919-1945)	46
4. Comisia de drept internațional a Adunării Generale a ONU cu privire la lățimea mării teritoriale	47
5. Prima Conferință asupra dreptului mării - Geneva 1958	49
6. A doua Conferință asupra dreptului mării - Geneva 1960	49
7. Convenția de la Montego Bay (1982) asupra dreptului mării	50
8. Participarea României la procesul de codificare a dreptului mării.....	51
Titlul III. ZONE ȘI SPAȚII MARITIME	52
Capitolul I. Marea teritorială	52
1. Aspecte din punct de vedere istoric.....	52
2. Reglementarea națională a „Mării teritoriale”	53
3. Reglementarea internațională a „Mării teritoriale”	55
4. Definirea mării teritoriale.....	55
5. Tendințe contradictorii în stabilirea mării teritoriale	56
6. Principii pentru stabilirea mării teritoriale	58
7. Criterii pentru stabilirea limitelor mării teritoriale.....	59
8. Regimul juridic al mării teritoriale și spațiului aerian de deasupra și al fundului acestei mări și subsolului ei	61
8.1. Suveranitatea statului riveran	62
8.2. Limitele mării teritoriale.....	62
8.2.1. Lățimea mării teritoriale	62
8.2.2. Limita interioară a mării teritoriale	63
8.2.3. Limita exterioară a mării teritoriale	63
8.2.4. Linia de bază normală	63
8.2.5. Linia de bază dreaptă	63
8.2.6. Combinarea metodelor utilizate pentru stabilirea liniilor de bază.....	64
8.2.7. Delimitarea mării teritoriale dintre state ale căror țărmuri sunt adiacente sau situate față în față.....	64
8.2.8. Hărțile marine și listele coordonatelor geografice	64
8.2.8.1. Activitatea hidrografică maritimă	65
8.2.8.2. Documente nautice și cartografice	65
8.2.8.3. Pericole de navigație	69
8.2.8.4. Mijloace pentru asigurarea hidrografică a navigației	71
Capitolul II. Trecerea inofensivă în marea teritorială	72
1. Reguli aplicabile tuturor navelor	72
1.1. Definiția navei	72
1.2. Dreptul de trecere inofensivă în marea teritorială	72
1.3. Semnificația termenului „trecere”.....	72
1.4. Semnificația expresiei „trecere inofensivă”.....	72
1.5. Legi și reglementări referitoare la trecerea inofensivă	73
1.6. Căi de navigație și dispozitive de separare a traficului în marea teritorială	74
1.7. Accesul nave străine cu propulsie nucleară și nave care transportă substanțe radioactive sau alte substanțe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive.....	74
1.8. Obligațiile statului riveran în marea teritorială	74
1.8.1. Drepturile de protecție ale statului riveran	75
1.9. Taxe care pot fi percepute de la navele străine care trec prin marea teritorială.....	75

2. Reguli aplicabile navelor comerciale și navelor de stat utilizate în scopuri comerciale	75
2.1. Statutul juridic al navelor comerciale	75
2.2. Accesul la bordul navelor comerciale	77
2.3. Nave în raport de poziția juridică a statului care le-a acordat naționalitatea	78
2.4. Jurisdicția penală la bordul unei nave străine	78
2.5. Jurisdicția civilă față de navele străine	79
3. Reguli aplicabile navelor militare și altor nave de stat utilizate în scopuri necomerciale	80
3.1. Statutul juridic al navelor militare	80
3.2. Tratamentul aplicat navelor militare	80
3.3. Misiunile de urmărire, inspecție și reținere a navelor sau ambarcațiunilor suspecte, executate de navele militare aparținând Ministerului Apărării Naționale	81
3.3.1. Urmărirea, inspecția și reținerea navelor sau ambarcațiunilor suspecte	81
3.3.1.1. Criteriile de comportament suspect	82
3.3.1.2. Navă sau ambarcațiune suspectă	82
3.3.1.3. Navă sau ambarcațiune cooperantă	83
3.3.1.4. Navă sau ambarcațiune necooperantă	83
3.3.1.5. Navă sau ambarcațiune care se opune	83
3.3.1.6. Rezistență pasivă	83
3.4. Misiuni de supraveghere în marea teritorială	83
3.5. Sarcini specifice ale navelor militare în marea teritorială	84
3.6. Inspecția navelor sau ambarcațiunilor suspecte	84
3.7. Reținerea navelor sau ambarcațiunilor și persoanelor	84
3.8. Submarine și alte vehicule submersibile	85
3.9. Intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României	86
3.10. Accesul navelor străine în apele teritoriale	86
3.11. Accesul navelor militare străine în apele portuare și în porturi	87
3.12. Accesul nave străine cu propulsie nucleară și nave care transportă substanțe radioactive sau alte substanțe care sunt prin ele însele periculoase sau nocive	88
3.13. Nave de stat guvernamentale afectate unor scopuri necomerciale	88
Capitolul III. Marea teritorială de est a Uniunii Europene	89
1. Securitatea frontierei maritime a României	89
2. Frontiera națională maritimă – granița Uniunii Europene	92
3. Limita maximă în adâncime (inferioară) a frontierei maritime	93
4. Limita superioară a frontierei maritime	94
4.1. Statutul juridic al spațiilor aeriene	95
4.2. Spațiului aerian – aspecte juridice de drept privat și drept public	97
5. Competențele Gărzii de coastă în marea teritorială	100
Capitolul IV. Zona contiguă	102
1. Definiție	102
2. Zona contiguă ca instituție a dreptului mării	102
3. Obligațiile statului riveran la zona contiguă	102
4. Competența statelor în zona contiguă	103
5. Drepturile statului riveran în zona contiguă	103

Capitolul III. Platoul continental	104
1. Consacrare ca instituție juridică	104
2. Drepturile și obligațiile statelor în zona platoului continental	104
2.1. Delimitarea platoului continental	105
3. Săparea de galerii	106
4. Foraje pe platoul continental	106
5. Contribuții în bani sau în natură pentru exploatarea platoului continental dincolo de 200 de mile marine	106
Capitolul IV. Zona economică exclusivă	107
1. Regimul juridic special al zonei economice exclusive	107
2. Drepturile, jurisdicția și obligațiile statului riveran în zona economică exclusivă	107
3. drepturi și obligații ale celorlalte state în zona economică exclusivă	108
4. Drepturile și obligațiilor statelor pentru exploatarea și conservarea resurselor biologice din zona economică exclusivă	108
5. Exploatarea resurselor biologice	109
Capitolul V. Marea liberă	110
1. „Mare liberum” și „Mare clausum”	110
2. Marea liberă. Concept și specificități	110
3. Contradicții în folosința comună a spațiilor marine	111
4. Afirmarea principului libertății mărilor	112
4.1. Libertatea comerțului	113
4.2. Libertatea mărilor	114
5. Principalele libertăți în marea liberă	116
5.1. Libertatea de navigație	116
5.2. Libertatea de a instala cabluri submarine și de a le întreține	123
5.3. Libertatea de pescuit	124
5.4. Libertatea de survol	125
5.5. Libertatea de a construi insule artificiale și alte instalații autorizate	127
6. Cooperarea în materie penală internațională în marea liberă	128
6.1. Transportul de sclavi	128
6.2. Pirateria	128
6.2.1. Definiție	128
6.2.2. Acte de piraterie comise de nave	129
6.2.3. Combaterea pirateriei prin instrumente juridice	129
6.2.4. Actele de jaf armat	130
6.3. Traficul ilicit de stupefiante și de substanțe psihotrope	130
6.4. Emisiunile neautorizate difuzate în marea liberă	130
6.5. Dreptul de vizită	130
6.6. Dreptul de urmărire	130
6.7. Reținerea unei nave sau a unei aeronave pirat	131
Capitolul VI. Regimuri internaționale speciale în spațiile maritime	132
1. Strămtorile care servesc navigației internaționale	132
1.1. Însemnătatea regimului strămtorilor pentru România	133
1.2. Regimul strămtorilor Mării Negre	133
2. Trecere în tranzit strămtori servind	134
2.1. Obligațiile navelor și aeronavelor în timpul trecerii în tranzit	135
3. Insulele	135
4. Statele arhipelag	135

4.1. Liniile de bază arhipelagice	136
4.2. Dreptul de trecere prin apele arhipelagice.....	137
5. Mări închise și semiînchise.....	138
5.1. Cooperarea între statele riverane la mari închise sau semiînchise	138
6. Zona internațională a teritoriilor submarine	138
6.1. Zona - noțiune și delimitare	139
6.2. Declarația ONU asupra principiilor privind fundul mărilor și oceanelor și subsolul lor, dincolo de limitele jurisdicției naționale.....	139
6.3. Cercetarea științifică marină	140
6.4. Activități desfășurate în interesul umanității	140
6.4.1. Obiecte arheologice și istorice.....	141
6.4.2. Protecția patrimoniului cultural subacvatic	141
7. Statele fără litoral.....	142
7.1. Dreptul statelor fără litoral.....	142
8. Statelor dezavantajate din punct de vedere geografic	143
Capitolul VII. Protejarea și conservarea mediului marin	145
1. Noțiuni introductive	145
1.1. Aspecte privind protecția mediului marin.....	145
2. Principiile fundamentale.....	146
3. Regimul juridic al apelor naționale.....	146
3.1. Patrimoniul public	147
3.2. Dreptul de folosință a apelor de suprafață.....	147
4. Protecția mediului marin	148
4.1. Menținerea sub control a poluării mediului marin	148
4.2. Poluarea marină	150
4.2.1. Definiția poluării marine	150
4.3. Formele poluării marine	151
4.4. Activitatea de control a statului portului	153
(Port State Control - PSC).....	153
5. Prevenirea poluării Mării Negre	155
6. Răspunderea pentru poluarea cu hidrocarburi.....	157
6.1. Noțiuni introductive	157
6.2. Compromisul între diferitele interese.....	158
6.3. Instituția asigurării obligatorii	159
6.4. Fondul Internațional de Compensare pentru Poluarea cu Petrol (IOPC).....	159
6.4.1. Schemele voluntare a care furnizează compensații.....	160
6.4.1.1. Schema de compensație TOVALOP	160
6.4.1.2. Schema de compensație CRISTAL.....	161
Capitolul VIII. Modalități de soluționare a diferendelor internaționale privind activitatea maritimă	162
1. Obligația de a rezolva diferendele prin mijloace pașnice	162
2. Rezolvarea diferendelor prin orice mijloc pașnic ales de părți	162
3. Procedura de urmat dacă <i>părțile</i> nu au ajuns la o soluție	162
4. Obligații rezultând din acorduri generale, regionale sau bilaterale	163
5. Obligația de a proceda la schimburi de păreri	163
6. Conciliere.....	163
7. Proceduri obligatorii ce duc la decizii obligatorii	164
7.1. Alegerea procedurii.....	164
7.2. Competența	165

7.3. Acces la procedurile de rezolvare a diferendelor	165
7.4. Eliberarea prompta a navei sau eliberarea prompta a echipajului	165
7.5. Dreptul aplicabil	166
7.6. Epuizarea recursurilor interne	166
7.7. Caracterul definitiv și forța obligatorie a hotărârilor	166
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	167
1. Tratatate, monografii și cursuri propriu-zise	167
2. Studii și alte lucrări de specialitate	173
3. Lucrări generale.....	177
4. Articole.....	181
5. Seriale.....	186
6. Documente interne și internaționale	187
7. Coduri, instrucțiuni, regulamente, enciclopedii și dicționare.....	187
Legislația internațională.....	188
Legislația națională	246
Anexa nr. I. Protocolului opțional privind obligatorie a diferendelor	279
Anexa nr. II. <i>Convenția privind pescuitul și conservarea resurselor biologice în largul mării, Geneva, 29 aprilie 1958 .....</i>	281
Anexa nr. III. Acord privind privilegiile și imunitățile Tribunalul Internațional pentru Dreptul Mării, semnata la New York, 23 mai 1997	283
Anexa nr. IV. Protocolul privind privilegiile și imunitățile ale Autorității Internaționale a Fundului Mării, semnat la Kingston, 27 martie 1998.....	284
Anexa nr. V. Jurisdicția asupra zonelor maritime pentru țările membre UNCLOS.....	286
Anexa nr. VI. Grafic al zonelor prevăzute de Convenția de la Montego Bay asupra dreptului mării.....	290
Anexa nr. VII. Trasarea liniilor de bază drepte	291
Anexa nr. VIII. Coordonatele geografice ale punctelor între care sunt trasate liniile de bază drepte, de la care este măsurată lățimea spațiilor maritime ale României	292